

СВАБОДА

Забаронена 24 лістапада 1997 г.

Прыйшла «чырвоная змена»

У адміністрацыі прэзідэнта
Лукашэнкі з'явіліся новыя людзі

Галоўнае ўпраўленне грамадска-палітычнай інфармацыі ўзначаліў 42-гадовы Аляксандр Саламаха, які ўжо прыступіў да выканання сваіх абавязкаў. У адміністрацыю яго забралі з пасады галоўнага рэдактара газеты «Чырвоная змена». Раней начальнікам прэзідэнцкага ГУПІ з'яўляўся палкоўнік Зямталін. Ён ператварыў гэтую структуру ў штаб барацьбы з незалежнай прэсай. Чым будзе займацца новы шэф?

Начальнікам прэзідэнцкай прэс-службы стаў 44-гадовы Уладзімір Скварцоў, які дагэтуль быў дарадцам у беларускай амбасадзе ў Германіі. У кадравым упраўленні адміністрацыі паведамілі, што Скварцоў цяпер знаходзіцца ў ФРГ, дзе вырашае пытанні, звязаныя з пераездам у Мінск. Свой новы кабінет прэс-сакратар зойме на будучым тыдні.

Мікола ВАЙТОВІЧ

Карабах – Мінск – Масква

Былы намеснік дзяржсакратара Савета бяспекі палкоўнік Сяргей Канцавенка пераведзены на службу ў Маскву.

Цяпер гэты кадравы афіцэр КДБ працуе ў адной з інтэграцыйных структураў выканкама саюза Беларусі і Расіі.

Канцавенка пачынаў сваю кар'еру ў КДБ яшчэ ў савецкія часы. У канцы 80-х гадоў ён уваходзіў у створаную па загадзе ЦК КПСС групу, якая вырашала канфлікт у Нагорным Карабаху. У той час Канцавенку давялося ўдзельнічаць у арышце актывістаў армянскага камітэта «Карабах», сярод якіх быў і будучы прэзідэнт Арменіі Лявон Тэр-Петрасян. Але сваім сапраўдным кар'ерным узлётам Сяргей Канцавенка абавязаны Аляксандру Лукашэнку, які запрасіў гэтага супрацоўніка савецкіх спецслужбаў на працу ў Мінск. Канцавенка разам з іншымі былымі афіцэрамі савецкага КДБ заняўся стварэннем новай сістэмы кіравання беларускімі спецслужбамі. На пасадзе намесніка дзяржсакратара Савета бяспекі Канцавенка курываў дзейнасць мытных органаў і памежных войскаў.

Цікава, што трохі раней за Канцавенку на службу ў маскоўскія інтэграцыйныя структуры былі пераведзеныя былы начальнік ваеннай контрразведкі Фарыд Канцараў і намеснік старшыні КДБ Беларусі Іван Юркін.

Альгерд НЕВЯРОЎСкі

Бульба чакае студэнтаў?

Як паведамілі карэспандэнту НАВІНАў у міністэрстве адукацыі, «не выключана», што ўвосень на ўборку ўраджаю-98 будуць накіроўвацца студэнты вышэйшых навучальных устаноў Беларусі.

Яшчэ з савецкіх часоў студэнты (як, дарэчы, і школьнікі, і вучні ПТВ) былі важнай працоўнай сілай на вёсцы. Штогод тысячы студэнтаў здымаліся з вучобы і дасылаліся ў падшэфныя калгасы і саўгасы «на бульбу». Праўда, якасць студэнцкай працы часта была невялікая, а клопату з маладымі людзьмі шмат. Таму апошнія гады калгасы адмаўляліся ад добраахвотнікаў «па прымусе».

Нагадаем, што з 1 жніўня, па словах Аляксандра Лукашэнкі, Беларусь жыве і працуе «ў асаблівым рэжыме» — каб толькі выйграць чарговую бітву за ўраджай. Як паведамляла ўжо нашая газета, беларускае войска ўжо гатовае, калі спатрэбіцца, выйсці ў палі. Цяпер — чарга студэнтаў?

Міхась КАРПОВІЧ

Як паведамілі нам у Савеце бяспекі, пакуль што ворагі Беларусі не перашкаджаюць сёлетняй аперацыі «Ураджай-98». Беларускія спецслужбы не зафіксавалі ніводнага выпадку наўмыснага падпалу збожжа, пашкоджання тэхнікі або іншых дыверсій. На здымку: камбайнеры калгаса «Маяк» Дзяржынскага раёна самі рамантуюць свой «Дон-1500».

У Дразды паслоў не пусцяць

Вяртанне кіраўнікоў дыпламатычных місіяў у Дразды немагчымае, бо комплекс з'яўляецца рэзідэнцыяй прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Аб гэтым заявіў міністр замежных спраў Беларусі Іван Антановіч падчас сустрэчы з часовымі паверанымі Германіі, Францыі і Вялікабрытаніі. Падставай для сустрэчы паслужыў ліст міністра замежных спраў Аўстрыі, цяперашняга старшыні Савета Еўрапейскага Саюза Вольфганга Шўселя, у якім змяшчаецца заклік разгледзець магчымасць вяртання паслоў у старыя рэзідэнцыі. І.Антановіч адзначыў, што цяпер рытуецца ліст у адказ, у якім беларускі бок выкажа свае прапановы па ўрэгуляванні сітуацыі, аднак пра вяртанне ў Дразды гаворка не ідзе.

Мяркуючы па ўсім, гэты «наш адказ Еўрасаюзу» будзе пісацца без удзелу самога міністра, бо Іван Іванавіч пайшоў у чарговы адпачынак.

Па інфармацыі намесніка старшыні МЗС Ніны Мазай, многія беларускія паслы, адазваўся ў Мінск пасля дэмаршу замежных дыпламатаў, вярнуліся на месца сваёй працы. У прыватнасці, паслы ў Францыі, Бельгіі, Аўстрыі, Польшчы, Югаславіі, Швейцарыі працягваюць выконваць свае абавязкі. У адпачынку на радзіме знаходзяцца паслы Беларусі ў Германіі, Вялікабрытаніі і Румыніі. Застаецца пакуль у Мінску і пасол Беларусі ў ЗША Валерый Цяпкала, хоць ягоны афіцыйны адпачынак ужо скончыўся.

Б.П.

Праз пару тыдняў трэба ўжо будзе збірацца ў школу. А пакуль дзеці яшчэ могуць скакаць праз ручаі: сёлетнім дажджлівым летам іх шмат усюды.

У цэнтры Брэста – зона радыяцыйнай небяспекі

У цэнтры Брэста пры перагрузцы ўранавай руды адбылося радыеактыўнае забруджванне тэрыторыяў двух ваенных аб'ектаў — «802» і «Заходні».

Магутнасць выпраменьвання на забруджаных участках складае 910 мікрарэнтген у гадзіну, што амаль у 50 разоў перавышае нармальны радыяцыйны фон. Глыбіня залягання радыенуклідаў складае 1,6 метра, паводле папярэдніх ацэнак, забруджана 26 тысяч тон грунту.

На думку спецыялістаў спецыялізаванага прадпрыемства «Палессе» — адзінага ў Беларусі, якое займаецца дэзактывацыяй забруджаных тэрыторыяў, — дэзактывацыя двух аб'ектаў у Брэсце будзе каштаваць каля 1 трылёна рублёў (не менш як 12 мільёнаў долараў) і зойме ажно паўтара года пры ўмове бесперабойнага фінансавання.

Нягледзячы на тое, што забруджванне адбылося яшчэ ў сярэдзіне чэрвеня, да сённяшняга дня аб здарэнні невядома шырокай грамадскасці. Месца здарэння не агароджанае і не абазначанае знакамі радыяцыйнай небяспекі.

БелаПАН

Варшава падорыць Адама Міцкевіча

Перад офісам Саюза палякаў у Гродне раскапалі зямлю. Але гэта не трубу прарвала, проста будаўнікі сабраліся заліць падмурак для пастамента будучага помніка Адаму Міцкевічу.

Бронзавы бюст будзе зроблены ў Варшаве. Яго адальоць на заводзе «Воля», які раней працаваў пераважна для Войска Польскага. Палякі паведамілі, што гатовы ён будзе да 2 кастрычніка.

Задума паставіць у Гродне помнік А.Міцкевічу належыць цалкам Саюзу палякаў. Чатыры гады таму ім быў абвешчаны конкурс, журы найбольш спадабаўся праект мінскага скульптара А.Заспіцкага і архітэктара

Ю.Казакова. Пераможцам належылася прэмія ў 500 долараў. Аднак грошай на пабудову помніка не было. Сродкі паспрабавалі збіраць стварэння пры Саюзе палякаў два міцкевічаўскія камітэты, аднак іх было замала.

Заказ здалі на завод толькі праз тры гады пасля адбору праекта. Цяпер стала вядома, што помнік стане бясплатным. У Варшаве знайшліся спонсары, падтрымку аказаў віцэ-прэзідэнт польскай сталіцы. Кошт металу

і працы складзе 23 тысячы злотых, а гэта каля 6.770 долараў.

Тым часам гродзенскія гарадскія ўлады сваім коштам пабудуюць пастамент і ўпарадкаюць месца вакол яго. Гэта будзе пліта з умураваным у яе валуном і вертыкальным слуп вышыняй 3 метры. Бронзавая галава пазта будзе мець вышыню 1 метр 15 сантыметраў. Пастамент абкладуць пліткай з чырвонага мармуру.

Бюст А.Міцкевіча стане трэцім помнікам пісьменніку ў Гродне. Яшчэ да вайны палякі паставілі помнік Элізе Ажэшцы, а пасля з'явіўся і Янку Купалу.

Сяргей АСТРАЎЦОЎ

Сталічны транспарт працуе ўночы

3 учарашняй ночы ў Мінску пачалі працаваць сем

камерцыйных маршрутаў начнога грамадскага транспарту

З гадзіны ночы і да пяці раніцы аўтобусы будуць курсіраваць па наступных маршрутах: вакзал — Малаўка; Кунцаўшчына — вакзал — вуліца Машынабудаўнікоў; вакзал — праспект Ракасоўскага — д/с «Ангарская-4»; Зялёны Луг — вуліца Талстога — вуліца Асаналіева; вакзал — праспект Жукава — Сухарава. Кошт паездкі на аўтобусе — 30 тыс. рублёў.

Акрамя аўтобусных, уведзяцца і два трамвайныя маршруты: Серабранка — плошча Мяснікова і Зялёны Луг — плошча Мяснікова. Кошт праезду на трамваі складзе 20 тыс. рублёў.

БелаПАН

Дапаможам Маскве ліфтамі

Ліфты вытворчасці Магілёўскага ліфтавага завода будуць вазіць славутых оперных і балетных выканаўцаў у Вялікім тэатры Масквы.

Адзін з буйнейшых тэатраў свету набыў 11 ліфтаў для свайго новага будынку: ад пасажырскіх (на 630 кг) да грузавых (на 5 тон). Кошт партыі ліфтаў салідны — каля 500 тыс. долараў. Прычым права на гэты заказ магілёўцы заваявалі ў конкурснай барацьбе з 11 замежнымі фірмамі.

Сымон ГЛАЗШТЭЙН

«Маналіт» готовы баставаць

Пагроза забастоўкі нависла над адным з буйнейшых прадпрыемстваў радыёэлектроннай прамысловасці Беларусі — віцебскім вытворчым аб'яднаннем «Маналіт».

Абурэнне работнікаў прадпрыемства затрымкамі зарплаты і іншымі парушэннямі калектыва дагавора выказана ў звароце прафсаюзнай арганізацыі «Маналіта» да ўрада, галіновага міністэрства і аблвыканкама. Рабочыя нагадалі адміністрацыі і міністэрству і аб'яцаным крэдыце ў 7,5 мільёна долараў, і аб вялізных сумах, патрачаных уладамі на «Славянскі базар».

Дарэчы, сацыялагічныя даследаванні, праведзеныя ў чэрвені—ліпені, паказалі, што абсалютная большасць апытаных (83%) лічаць страйкі цалкам законным і дапушчальным сродкам абароны правоў працоўных.

У гомельскіх крамах – «прафілактыка»

Да канца года ў Гомелі будуць дзейнічаць абмежаванні на продаж некаторых прадуктаў харчавання.

Гарвыканкам лічыць, што «дадатковая прафілактыка» не зашкодзіць. У выніку, да канца 1998 г. будзе дзейнічаць правіла: магазіны горада могуць прадаць аднаму чалавеку 3 літры малака, усяго па 0,5 кг тварагу, смятаны, сыру, дзве бляшанкі кансерваў і не больш за два кілаграмы цукру.

Ліга сексменшасцяў лаяльная да ўладаў

Суд Кастрычніцкага раёна Мінска прыняў да разгляду іск старшыні Беларускай лігі свабоды сексуальных меншасцяў. Эдвард Тарлецкі падаў у суд на рэдакцыю газеты «Двое дайджест» аб абароне гонару, годнасці і дзелавой рэпутацыі.

Як лічаць у Беларускай лізе свабоды сексуальных меншасцяў, у артыкуле «Ці патрэбна нам такая Ліга?», апублікаваным у газеце «Двое дайджест», робіцца «правакацыйны вывад, што і сама арганізацыя, і яе старшыня Эдвард Тарлецкі быццам знаходзяцца ў апазіцыі да ўладаў». «У гэтым артыкуле праглядаецца яўнае жаданне сфарміраваць у грамадскасці і дзяржавы негатывнае стаўленне да Беларускай лігі свабоды сексуальных меншасцяў», — гаворыцца ў паведамленні, распаўсюджаным кіраўніцтвам Лігі.

У сваім іску Э.Тарлецкі просіць суд спагнаць з адказчыка адзін мільярд беларускіх рублёў і пералічыць гэтую суму на рахунак Рэспубліканскага цэнтра прафілактыкі СНІД.

БелаПАН

СНІД у турме

У гродзенскай турме знаходзяцца чатыры носьбіты СНІДу. Яшчэ сем чалавек, заражаных вірусам імунадэфіцыту, адбываюць пакаранне ў Ваўкавыскай калоніі строгага рэжыму.

С.М.

ІМПАРТ

Прыгоды нямецкага ёгурта ў Беларусі

Асартымент імпортных тавараў у нашых крамах скарачаецца кожны месяц. Пры гэтым усе, хто займаецца гандлем, сцвярджаюць: існуе вялікі незадаволены попыт на імпортныя прадукты. Як вынік — растуць кошты, прычым нягледзячы на рэальную якасць тавару.

Дэфіцыт

За апошні год доля імпортных тавараў у таваразвароце крамаў значна скарацілася. Калі раней у салідных прадуктовых крамах доля замежных тавараў даходзіла да 50—60%, то зараз яна зменшылася прынамсі ўдвая. Айчыныя тавары часткова занялі месца замежных, і гэта ў прынцыпе добра. Але паралельна стварыўся дэфіцыт некаторых прадуктаў, якія беларуская харчовая прамысловасць альбо проста не вырабляе, альбо іх якасць далёкая ад той, якую хоча пакупнік.

Прычыны — у надзвычайнай колькасці бюракратычных і чыста эканамічных перашкодаў на шляху імпартёра. Для таго, каб беларус з'еў, скажам, бляшаначку кансерваванай кукурузы (у Беларусі такога яшчэ рабіць не навучыліся), фірме трэба добра патраціцца. Таму часта імпартныя аперацыі трацяць эканамічны сэнс, а ў кошт тавару, які з'явіцца на прылаўку, закладзе-на шмат розных выдаткаў.

Бюракратыя і валюта

Перш за ўсё, замежнаму тавару трэба прайсці працэс сертыфікацыі і гігіенічнай рэгістрацыі. Беларускія чыноўнікі не прызнаюць еўрапейскіх сертыфікатаў якасці, а таксама расійскіх (у дачыненні да тавараў нерасійскага паходжання). Натуральна, што ў Заходняй Еўропе патрабаванні да якасці спажывецкіх тавараў вельмі высокія, але існуе думка, што сертыфікаты можна падрабіць. І чыноўнікі вырашылі проста не прызнаваць заходнія дакументы. І клопату менш, бюджэту дапамога. У выніку імпартёр плаціць грошы і траціць час, а пакупнік усе гэта кампенсуе са сваёй кішэнні.

Пакуль вы не аформіце рэгістрацыю і сертыфікацыю, «растаможыць» тавар немагчыма. Ён ляжыць (зноў жа не бясплатна) на мытным складзе, пасля ідзе мытнае афармленне, выплачваюць новыя затраты, якія пасля праявяцца ў цане.

Актывісты Хартыі'97, члены шкоўскага маладзёжнага клуба ў пачатку жніўня пралылі на плытах па Дняпры ад Оршы да Шклова. Плыт быў яскрава аформлены, і гэта выклікала інтарэс жыхароў прыбярэжных вёсак і шматлікіх адпачываючых. Падчас стаянак удзельнікі акцыі распаўсюджвалі незалежную прэсу і збіралі подпісы пад Хартыяй'97.

У бліжэйшы час маладыя беларусы здзейснюць такія ж падарожжы па іншых рэках Беларусі.

Прэс-цэнтр Хартыі'97

Юбілей земляка

Учора споўнілася 100 гадоў з дня нараджэння польскага пісьменніка і журналіста, нараджэнца Беларусі Тадэвуша Даленгі-Мастовіча.

Т.Даленга-Мастовіч нарадзіўся ў вёсцы Акунёва Глыбоцкага раёна Віцебскай вобласці. Маці яго належала да старадаўняга беларускага дваранскага роду герба «Даленга». Атрымаўшы адукацыю ў Кіеўскім універсітэце, ён працаваў спачатку супрацоўнікам, а потым рэдактарам газеты *Rzeczpospolita*. Дзеянне многіх яго раманаў, якія з'яўляюцца вострай сатырай на жыццё Польшчы часоў Пілсудскага, адбываюцца на тэрыторыі былой Заходняй Беларусі. Фільм, зняты паводле ягонага рамана «Знахар», у свой час з поспехам дэманстраваўся на экранх Беларусі.

У Глыбокім таварыства «Беларусь—Польшча», Польскі інстытут у Мінску сумесна з Глыбоцкім райвыканкамам арганізавалі юбілейныя ўрачыстасці. У прыватнасці, па доме №2 па вул. Савецкай, побач з тым месцам, дзе некалі жыў Тадэвуш Даленга-Мастовіч, устанавілі мемарыяльную пліту.

БелаПАН

Хор спяваў ля магілы Геніюш

У мінулую нядзелю ў Зэльве каля магілы беларускай паэткі Ларысы Геніюш сабралася каля пяцідзесяці гродзенцаў і мясцовых жыхароў, каб ушанаваць памяць пісьменніцы.

Яна нарадзілася ў 1910 г. у гэты дзень — 9 жніўня. Присутныя ўспаміналі пра яе, чыталі вершы. Гімн «Магутны Божа» і яшчэ некалькі песняў выканаў гродзенскі хор «Бацькаўшчына».

Святара гэтым разам не было. Летась праваахоўныя органы спрабавалі затрымаць прыватнага бацюшку, які прыехаў, каб прачытаць малітву на магіле паэткі. А ў мясцовай царкве ў гэты дзень яе ўзгадвалі ў памінальнай малітве. Пераробленая з касцёла царква знаходзіцца цераз вуліцу ад дома, дзе жыла Ларыса Геніюш. Храм, дарэчы, нядаўна размалёвалі мясцовыя «сатаністы», якіх пасля злавілі і асудзілі.

Паездку гродзенцаў у Зэльву наладзіла арганізацыя нядаўна адноўленай БСДГ, а таксама БНФ.

Сяргей АСТРАЎЦОЎ

Фэст у гонар паўстанцаў Каліноўскага

У ваколіцах вёсак Малое Ольжава і Мохавічы, што ў некалькіх кіламетрах ад Ліды, адбыўся фэст, прысвечаны 135-ым угодкам паўстання Кастуся Каліноўскага.

У полі паміж гэтымі вёскамі 135 гадоў таму адбылася вялікая бітва паміж паўстанцамі ды царскімі захопнікамі. З гістарычных крыніцаў дакладна вядома, што ў той бітве прымаў удзел і Францішак Багушэвіч. Ужо чацвёрты раз лідскія актывісты ладзяць тут фэст. Афіцыйныя ўлады сёлета праігнаравалі ўрачыстасць, быў толькі прадстаўнік райвыканкама ды ўчастковы міліцыянт. Сабралася каля двухсот чалавек, прыехаў святар Белагрудскага касцёла ксёндз Рышард, які правёў набажэнства з нагоды ўгодкаў бітвы каля Малога Ольжава.

Лілія САЗАНАВЕЦ

ЗДАРЭННІ

Два выбухі ў цэнтры сталіцы

У мінулую пятніцу ў Мінску прагучалі два выбухі.

У 8 гадзінаў раніцы на службовай аўтамабільнай стаянцы «Джэм-банка» на вул. Сурганава выбухнуў чырвоны джып «Нісан-Цірана». Як высветлілася пазней, джып належаў начальніку службы аховы банка. Ад выбуху сур'ёзна пацярпела задняя частка аўтамабіля. На шчасце, ніхто не пацярпеў — гаспадар машыны быў далёка, а выпадковых пешаходаў у той час амаль не было. Цяпер міліцыя высвятляе, хто мог быць «аўтарам» няўдалага тэрарыстычнага акта.

А ўвечары каля плошчы 8 Сакавіка ў Мінску прагучаў яшчэ адзін выбух — узрываўся аўтамабіль «Жыгулі».

Двое яе пасажыраў і вадзіцель цудам засталіся жывыя. Як паведаміў старшы інспектар пажарнай аховы І.Хрышчановіч, у аўтамабілі перавозілі газавы балон, які працёк, а вадзіцель у гэты момант вырашыў прыкuryць. Па словах інспектара, у падобных выпадках рэдка хто застаецца жывым. Аднак тут вадзіцелю і пасажырам пашчасціла: яны паспелі даволі хутка пакінуць аўтамабіль. Сітуацыя магла быць больш трагічнай, калі б выбухнуў бензбак, але пажарная каманда прыбыла на працягу некалькіх хвілін і здолела хутка збіць полымя.

Расціслаў ПЕРМЯКОЎ,
Генадзь БАРБАРЫЧ

Як здабыць 900 мільёнаў за 10 хвілінаў?

У мінулую сераду на галоўным праспекце Мінска было ўчыненае дзёрзкае рабаванне.

Пра яго паведаміла дырэктар мінскай крамы «Антыквар». Па яе словах, каля дзвюх гадзінаў у «Антыквар» зайшоў невядомы, узброены пісталетам. Пагражаючы «ствалом», невядомы забраў залатыя вырабаў на дзевяцьсот мільёнаў рублёў (каля 15 тысяч долараў ЗША) і знік. Цяпер «залатога дзецюка» з пісталетам шукае міліцыя.

Дарэчы, у аналагічных гісторыях з рабаваннямі гандлёвых кропак заўсёды ёсць сумнеў: а ці сапраўды быў рабаўнік? Здаецца, што супрацоўнікам той ці іншай крамы так падабаецца тавар, што ўстрымацца немагчыма. «Невядомы з пісталетам» (аўтаматам, гранатамётам, гарматай і г.д.) — таксама любімы персанаж якраз напярэдадні візіту падатковай інспекцыі. Усе гэтыя версіі дзвядзеціцца правярыць мінскім крыміналістам.

Міхась КАРПОВІЧ

КОШТЫ РЭКЛАМНАЙ ПЛОШЧЫ ў ГАЗЕЦЕ

НАВІНЫ

на першай паласе —	94 000 руб./см ²
на асобнай паласе —	70 000 руб./см ²
у рэкламным блоку —	47 000 руб./см ²
у тэлевізійнай праграме —	70 000 руб./см ²
на апошняй паласе —	70 000 руб./см ²

Тэл. 236-2083

Гэтым калгасным каровам, якія ідуць на вячэрнюю дойку, замежная канкурэнцыя не пагражае. Дзяржава пастаралася, каб імпартнаму ёгурту было цяжка трапіць у нашыя крамы.

Але гэтыя рэчы яшчэ не так аблягаюць кішэнні пакупніка, як праблемы з валютай. У кошт тавару закладаецца не толькі рэальны курс, але і рызыка росту гэтага курсу.

3 Расіі

Зрэшты, праблемы з валютай прыводзяць да таго, што абсалютная большасць замежнага тавару ўвозіцца з Расіі. Па ацэнках спецыялістаў, праз Расію праходзіць да 90% імпарту харчовых тавараў у Беларусь. А гэта значыць, што беларускі пакупнік вымушаны яшчэ аплачваць і дадатковыя транспартныя выдаткі, даходы расійскіх пасрэднікаў, падаткі расійскага бюджэту. Імпарт з Расіі

прывабны для нашых гандляроў тым, што купіць расійскія рублі прасцей, чым іншую валюту.

Расійская «арыентацыя» імпартёраў стымулюе таксама палітыкай беларускіх уладаў. Так, увоз шэрагу прадуктаў (мясных і малочных) з Заходняй Еўропы забаронены. Забарона была звязаная з масавай хваробай «шаленства кароў». Каровы ўжо не шалеюць, але забарона на карысць беларускіх калгасаў засталася. Таму, напрыклад, нямецкі ёгурт можна ўвезці з Расіі, але не з Германіі.

У выніку кошт згаданага замежнага ёгурта павялічваецца не менш як у два разы. Тое ж і з іншымі таварамі.

Попыт

Відавочна, што, нягледзячы на ўсе высілкі беларускага ўрада па абароне беларускага рынку ад замежных прадуктаў, у імпартных тавараў ёсць і заўсёды будзе пакупнік. І гэты попыт усе больш задавальняецца за кошт кантрабанды. Нават дзяржаўныя органы прызнаюць гэты факт. Так, большасць адносна таннага замежнага піва ўвозіцца якраз праз прарыстую расійскую мяжу без усялякага мытнага афармлення.

Па словах кіраўнікоў мінскіх крамаў, яны з задавальненнем гандлявалі б імпартнымі таварамі. Але праблемы не ў попыце. Ён ёсць, няма саміх тавараў.

Алесь САДОЎСКИ

Солана ходит по Польше без галстука

Генеральный секретарь НАТО Хавьер Солана выбрал для проведения летнего отпуска с семьей Польшу. В течение 8 дней сам Солана, его жена Кончита Гименес, дочь Вега и сын Диего (естественно, в сопровождении охраны) увидят Варшаву, Краков, польские Татры и Балтийское побережье.

Особый турист

Хавьер Солана уже не раз приезжал в Польшу, которая является одним из кандидатов на вступление в Североатлантический блок, и уже во время своего последнего посещения Варшавы в июне (это был визит по приглашению Ассоциации европейских журналистов, проводивших в столице Польши свой 36-й конгресс) заявил, что хочет ознакомить с Польшей свою семью: ни жена Соланы, ни его дети-студенты здесь еще никогда не были.

В первый же день после прилета семья Соланы отправилась в варшавский парк Королевские Лазенки, где сохранился прекрасный дворцовый комплекс и где в летние уик-энды у памятника Шопену проходят концерты музыки великого польского композитора. Генеральный секретарь НАТО также пожелал послушать концерт на открытом воздухе и, применив эффект неожиданности, присоединился к многочисленной публике, собравшейся у памятника. Впрочем, остаться незамеченным не получилось — толпа следовавших за генсеком вездесущих журналистов, фоторепортеров и операторов с камерами выдала его с головой. Солана, впрочем, наслаждался музыкой и отдыхом, избегая вопросов и предпья общению с журналистами

общество испанских туристов, которых встретил в Лазенках.

Вторым пунктом маршрута по Польше Хавьера Соланы и его семьи был Краков, где они поселились в отеле среднего класса — в этом городе гостиницы выкупаются полностью задолго до начала летнего туристического сезона. Впрочем, имя генерального секретаря НАТО все-таки имеет свои преимущества, и во время посещения Вавеля, королевского дворца в Кракове, семейство Соланы сумело — по их просьбе — увидеть даже те уголки замка, построенного в XIII-XIV веках, которые для простых туристов закрыты.

Кресты и звезды

Отдельным пунктом программы было посещение крупнейшего фашистского концентрационного лагеря в Освенциме. Как раз в эти дни разгорается конфликт между польскими католиками и международными еврейскими организациями, в котором принимает участие даже правительство Израиля. Евреи трактуют Освенцим как место, где во время Второй мировой войны были уничтожены миллионы их сородичей, и поэтому воспротивились поставленному на территории бывшего лагеря несколько лет назад кресту. Дескать, там должны быть шестиконечные звезды.

Хавьер Солана

Для поляков же этот крест связан непосредственно с именем их земляка папы римского Иоанна Павла II, который во время одного из своих визитов в Польшу в этом месте прочел молитву.

Протесты еврейских организаций вызвали ответную реакцию у части поляков, которые начали создавать комитеты в защиту Папского креста и даже устроили акцию установки 50 малых крестов под стенами бывшего концентрационного лагеря в Освенциме. Ответный шаг противников креста не заставил себя долго ждать: о своей поездке в Польшу заявил радикальный нью-йоркский раввин Ави Вейсс, который намерен привезти с собой членов Конгресса США. А 5 августа шеф канцелярии премьер-министра Б.Нетаньяху обратился к послу Польши в Израиле с просьбой предпринять меры по удалению крестов, «которые нарушают характер места, где было убито 6 млн. евреев».

Обычно улыбающийся Хавьер Солана после посещения барачного лагеря, куда журналистов попросили его не сопровождать, вышел с весьма скорбным выражением лица, а в памятной книге музея оставил короткую запись «Never again».

Для пользы дела

Хавьера Солану ждет еще древний Гданьск, который в прошлом году отмечал свое 1000-летие и в котором сейчас происходит самое значительное событие года — Доминиканская ярмарка. А в конце каникул в Польше семью Соланы примет президент Польши Александр Квасневский, который, собственно, и пригласил генерального секретаря НАТО провести здесь свой отпуск. Эта встреча произойдет на балтийском курорте Юрата, где Александр Квасневский проводит свой отпуск.

Людмила ГУЛЯКЕВИЧ,
Варшава

Православные на тропе войны

В православных церквях Эстонии зачитывается обращение к верующим архиепископа Эстонской апостольской православной церкви (ЭАПЦ) Корнелия, который обвиняет местные власти в ущемлении прав церкви и верующих.

Архиепископ Корнелий сообщил верующим следующее: эстонские власти в лице министерства внутренних дел затягивают переговоры с ЭАПЦ и не желают регистрировать эту церковь под ее законным названием. Власти намерены также лишить ЭАПЦ права пользоваться ее имуществом в Эстонии. По мнению Корнелия, это ставит под сомнение само существование ЭАПЦ.

Недовольство архиепископа Корнелия связано с давним спором между находящейся под духовным протекторатом Московского патриархата ЭАПЦ и эстонскими властями. Дело в том, что правительство Эстонии отказы-

вается официально регистрировать ЭАПЦ под этим названием, что автоматически лишает церковь права собственности на ее богатую недвижимость в Эстонии.

Вместе с тем под названием ЭАПЦ в Эстонии уже зарегистрирована другая организация, духовное «шефство» над которой взял Константинополь. И теперь «московская» церковь Корнелия, приверженцами которой являются 80% православных в Эстонии, вынуждена заново оформлять право на пользование своим имуществом, в том числе храмами и приходами.

Судя по всему, прийти к ком-

промиссу не удалось. В обращении Корнелия напоминает, что даже в худшие советские времена государство не отнимало у церкви право бесплатно пользоваться ее имуществом. А теперь, пишет Корнелий, храмы и реликвии могут оказаться в распоряжении чуждых религии людей.

Причиной, которая заставила Корнелия нарушить перемирие с эстонскими властями, стал расположенный в историческом центре Таллина собор Александра Невского, который традиционно рассматривается в качестве главного православного храма Эстонии. Пока Корнелий переговаривался с МВД, собор неожиданно «уплыл» в другие руки.

Пресс-секретарь ЭАПЦ «на платформе Москвы» сообщил, что в случае нежелания властей решить конфликт полюбовно церковь вынуждена будет созвать Крестный ход по всей Эстонии. Московская патриархия поддержала эту идею.

Александр СУЙТС,
Таллинн

«Железный занавес» по-ирландски

Правительство Великобритании приступило к рассмотрению просьбы о возведении «стены мира» между католическими и протестантскими кварталами города Портадауна, дабы положить конец непрекращающимся массовым столкновениям между католиками и протестантами.

Как сообщили информационные агентства, правительство Великобритании рассматривает вопрос о разрешении конфликта в североирландском Портадауне по так называемому берлинскому варианту. В настоящий момент в министерстве по делам Северной Ирландии ломают голову, стоит возводить сте-

ну между католическими и протестантскими районами или нет. Официальные представители министерства заявили, что ими получено достаточно большое число посланий от политиков и депутатов Североирландской ассамблеи с убедительными просьбами разделить общины в городе стеной.

Предполагается, что стена может отделить в районе Гарвах место проживания 50 протестантских семей от тысяч католических. Такое предложение поступило от представителей протестантской общины. Один из ее лидеров в Портадауне пастор Масклinton объяснил желание отгородиться стеной так: «Людям необходимо чувствовать себя в безопасности. Каждый знает отрицательную сторону «стены мира», но, к несчастью, это необходимо для данного района». Б.П.

Премьер-министр в роли рекетира

В поисках денег украинское руководство пошло на нетрадиционные меры, по сути, сделав заложниками более 2 тысяч участников расширенного заседания кабинета министров, проходившего в киевском дворце «Украина».

Заявив, что в обновленном здании есть все условия для продолжения заседания хоть до утра, премьер Валерий Пустойтенко далее поставил ультиматум: никто из представителей министерств и ведомств, а также областных администраций не покинет дворец, пока не будут перечислены 30% задолженности в пенсионный фонд страны и 5% — в черномобильный. Выходы из здания старательно оберегала охрана.

Долгое сидение во дворце, где работали буфеты, совершенно не обеспечивавшие «заложников» горячительным, ситуацию несколько изменило — областные лидеры перечислили более 500 миллионов гривен. Преподателям платежей выдавались желтые квиточки-пропуска на волю, за территорию дворца. Участники собрания также давали подписки-обязательства отдать свои долги фондам. После семи вечера дворец разрешили покинуть последним трем сотням самых рьяных неплательщиков.

Янина СОКОЛОВСКАЯ,
Киев

Кредиты МВФ утонут в коррупции

Так считает американский эксперт

Международные финансовые институты, выделяющие России многомиллиардные займы, допускают серьезную ошибку, игнорируя проблему организованной преступности и коррупции. Такую точку зрения высказала Луиз Шелли, директор Центра по изучению транснациональной преступности при Американском университете в Вашингтоне.

Л.Шелли сказала, что, как только деньги поступают в Россию, они по существу теряются для Запада из-за отсутствия какой бы то ни было отчетности. Одним из основных условий предоставления России займов по линии Всемирного банка (МБРР) и Международного валютного фонда (МВФ), напомнила она, было и остается повышение собираемости налогов. Но эта задача практически невыполнима из-за действующей тройной связки: банки — налоговая служба — оргпреступность. К тому же, по мнению эксперта, система сбора налогов в ее нынешнем виде не дает стимулов к тому, чтобы повысить эффективность этой работы.

Л.Шелли привела ряд примеров нецелевого использования, разбазаривания, а иногда и откровенного расхищения займов по линии МБРР и МВФ («угольный» заем, займы на компенсацию обменным вкладчикам, на перестройку системы социального обеспечения и др.). Она подчеркнула, что практически все выделяемые международными институтами средства застревают в Москве, не попадая в «глубинку», и вместо модернизации промышленности идут на реконструкцию столицы.

Россия имеет достаточно законов, чтобы бороться с коррупцией. При этом они вполне соответствуют западным стандартам. Проблема заключается в другом — в мировоззрении органов, которым надлежит применять их на практике. Для этого им просто не хватает квалификации.

Еще одна проблема — так называемая «политическая целесообразность». Еще никогда в России не был арестован или подвергнут судебному преследованию человек, который был напрямую связан с потоками денег. Таким образом, попирается главный принцип гражданского общества — принцип неотвратимости наказания.

Чтобы начать решать проблему коррупции, как считает эксперт, недостаточно только давать деньги России. Запад, и в первую очередь США, мог бы, по ее мнению, сделать намного больше и в том, что касается условий предоставления займов России. Здесь нужно больше прозрачности: нельзя вести переговоры с одной и той же узкой группой людей, а тем более с одним лишь Чубайсом. Причем и со стороны Запада переговоры, как правило, ведут одни и те же люди. Необходимо подключить другие институты и структуры. Это позволит установить контроль за тем, как расходуются полученные средства.

Для успешной борьбы с коррупцией необходимо, чтобы в ней участвовали не только средства массовой информации, но и само государство в лице своих правоприменительных органов. Этого же в России пока нет.

Мать-героиня жила в Чили

Чилийские газеты с горестью сообщили о смерти самой многодетной мамы в мире.

Жительница Чили Леонита Эспиноза за свою жизнь успела родить пятьдесят семь детей, многие из которых двойняшки и тройняшки. Те же в свою очередь сделали своей матери еще более значительный подарок — сто внуков и внучек. Имя чилийской женщины занесено в Книгу рекордов Гиннеса, как самой плодотворной мамы.

Сама же Эспиноза говорила при жизни: «Мои дети — это моя гордость. Мы бедные люди. Но слава Всевышнему, все мои дети честные и трудолюбивые люди. Никто из них не оставляет меня».

Михаил ГРИГОРЬЕВ

«Свобода» встала на ремонт

Величественный символ Латвии — памятник Свободе закрылся на реставрацию.

Состояние памятника, созданного скульптором Карлисом Зале и архитектором Эрнстом Шталбергом, давно внушало опасения специалистам. Предстоит отремонтировать верхнюю и нижнюю террасы, сменить ряд ступеней, «защитить» швы, сквозь которые внутрь памятника попадают талые воды.

Всего ремонт национальной святыни обойдется в 200 тысяч латов (около 115 тыс. долларов), хотя в ходе работ эта сумма может и измениться — и уж явно не в сторону уменьшения.

42-метровый памятник возводили с 1931-го по 1935-й годы и после войны не без труда спасли от сноса. Решающим оказался голос знаменитого русского скульптора, бывшей рижанки Веры Мухиной, — той самой, которая изваяла всемирно известных «Рабочего и колхозницу».

На снимке: памятник Свободе в Риге

A black and white photograph of a group of nine women in swimsuits posing on a sandy beach. They are arranged in a tiered fashion, with some sitting and some lying down, all smiling at the camera. The women are wearing various styles of one-piece and two-piece swimsuits. The background is a bright, sandy beach with some faint shadows.

Падрыхтаваў
Юрась БАРЫСЕВІЧ